Meeqqanut, Inuusuttunut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik
Departementet for Børn, Unge, Justitsområdet og Ligestilling
Ministry of Children, Youth, Justice and Gender Equality

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Inatsisartunut ilaasortamut
Kuno Fencker
Naleraq

20-11-2026
Suliap nr.
2024 - 10523
All. il.
26967627

Postboks 260
3900 Nuuk
Oqa. (+299) 34 50 00
Nass. (+299) 34 66 66
E-mail: miin@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Kalaallit meeqqat inuusuttullu Danmarkimi angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartarnerat pillugu § 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 192-2026-mut akissut

Kuno Fencker-mut.

Apeqqutinut qujanaq. Apeqqutit ataani ataasiakkaarlugit issuarneqarput, akissummillu malitseqartinneqarlutik.

1. **Meeqqat inuusuttullu kalaallinik tunuliaqutallit Danmarkimilu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut pillugit kisitsisit nutartikkat Naalakkersuisut danskit oqartussaasuinit pissarsiariniassavaat? Kisitsisit 2020-miit ukiumut paasissutissanik pissarsiffiusinnaasumut kingullerpaamut tunngassapput, ukiumullu, meeqqat inuusuttullu ukiuinut, kommuninut kiisalu akuersissuteqarnikkut akuersissuteqaqqaaranilu inissiinernut agguataarneqarsimasut kissaatigineqarput. Kalaallinik tunuliaqutaqarneq qanoq nassuiarneqarnersoq, paasissutissat sumit pissarsiarineqarsimanersut taakkualu killilersuutaat Naalakkersuisuniit paasissutissiissutigeqquneqarput. Meeqqat maanna inissinneqarsimasut amerlassusaat piffissami pineqartumi meeqqat ataasiakkaat inissinneqarsimasut katillugit amerlassusaannit immikkoortinneqarnissaat aamma kissaatigineqarpoq.**

Apeqqut una akiniarlugu Naalakkersuisoqarfik VISO-mit aamma Isumaginninnermut Ministereqarfimmit paasissutissanik pissarsiniarsimagaluarpoq. Tamanna ajoraluartumik iluatsissimanngilaq, taamaattumillu apeqqut akineqarsinnaanngilaq.

2. **VISO-mi immikkoortortap immikkut ittup angerlarsimaffiup avataanut inissiinermut suliat pioreersut misissorneranni killiffik pillugu paasissutissat uppernarsaatillit suut Naalakkersuisut tigusimavaat?**

Naalakkersuisut VISO-mi angerlarsimaffiup avataanut inissiinermut suliat pioreersut misissorneqarnerisa killiffiat pillugu paasissutissanik uppernarsaatilinnik tigusaqarsimanngillat.

Meeqqanut, Inuusuttunut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik ukioq manna siusinnerusukkut VISO-mut saaffiginnissimavoq ataatsimiinnissaq isumaqatigiissutiginiarlugu. Ataatsimiinnissamut siunertaavoq oqartussaasutut oqaloqatigiittarnerput siunissamilu suleqatigiinnerput nukittorsassallugit. Aamma Naalakkersuisoqarfimmit kissaatigaarput siunissami pisariaqartitsineq naapertorlugu VISO-mut ilisimasanik attuumassuteqartunik avitseqatigiinnikkut siunersioqatigiinnikkullu annertunerusumik ikiuussinnaassalluta. Ataatsimiinnissarli isumaqatigiissutigineqarsinnaasimanngilaq, taamaattumillu Naalakkersuisoqarfik decembarip aallartinnerani nutaamik ataatsimiinnissamik isumaqatigiissuteqarnissaq sulissutigaa.

a. Suliat misissugassatut suussusersineqarsimasut, nassiunneqarsimasut naammassineqarsimasullu amerlassusaat kiisalu naliliinerit kukkusumik takutitsisut amerlassusaat Naalakkersuisuniit paasissutissiissutigeqquneqarput. Aamma suliat suliareqqinneqalersimasut, aalajangiinerit allanngortinneqarsimasut meeqqallu angerlartinneqarsimasut amerlassusaat paasissutissiissutigeqquneqarput.

Meeqqanut, Inuusuttunut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik VISO-mi angerlarsimaffiup avataanut inissiinermut suliat pioreersut misissorneqarnerisa killiffiat pillugu paasissutissanik uppernarsaatilinnik tigusaqarsimanngimmat, tamanna paasissutissiissutigineqarsinnaanngilaq.

b. Peqatigitillugu suliat suliarineqarnissaminnut utaqqisut qassiunersut, misissuinerlu qaqugu naammassineqassangatinneqarnersoq paasissutissiissutigeqquneqarput.

Apeqqummut 2.a-mut akissut takuuk.

3. Kommunit suliassanik attuumassuteqartunik nassiussisarnerannut malitseqartitsisarnerannullu piffissaliussanik malinneqartussanik aammalu sunniuteqarluartumik nakkutilliinissamik Naalakkersuisut danskit naalakkersuisuinut piumasaqaateqassappat?

Meeqqat inuusuttullu Danmarkimi angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut, aamma kalaallinik tunuliaqutallit, danskit naalakkersuisuisa, Isumaginninnermut Ministereqarfik ilanngullugu, akisussaaffigigaat matumani erseqqissaatigissallugu pingaaruteqarpoq. Kommunit angerlarsimaffiup avataanut inissiinermut sulianik nassiussisarnerat malitseqartitsisarnerallu aamma danskit oqartussaasuisa nakkutigisussaavaat.

Naalakkersuisut angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnermi unammilligassat danskit oqartussaasuisa nalaattagaat pillugit oqaloqatiginnikkusupput. Naalakkersuisulli danskit oqartussaasuisa suliassaqarfimmi sulinerannik nakkutilliisuunngillat.

Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnermut suliassaqarfimmik isumaginnittuupput, tassungalu atatillugu unammillernartut ukkatarineqarlutik. Naalakkersuisut suliassaqarfik ingerlaavartumik ineriartortittarpaat, tassanilu sullissiviit attuumassuteqartut nakkutigisarlugit, danskit oqartussaasuinit nakkutigineqarnatik.

4. **Oqaatsit kulturilu pillugit kukkusumik naliliinerit aaqqinneqarnissaat, meeqqallu naammanngitsumik tunngaveqarluni angerlarsimaffiup avataanut inissinneqaannanngitsinnissaat Naalakkersuisut qanoq malitseqartinniarpaat?**

Meeqqanut, Inuusuttunut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisutut Isumaginninnermut Ministeri Monika Rubin Kalaallit Nunaannut tikeraarneranut atatillugu ataatsimeeqatigaara. Ataatsimiinnermi kaammattuutigivara meeqqat inuusuttullu kalaallit pillugit suliat suliarineqartarneranni kalaallit oqaasii kulturiallu annertunerusumik isiginiarneqartassasut.

5. **Meeqqat angajoqqaallu kalaallit piginnaasalinnit oqalutseqartinneqarnissaat, paasissutissanik paasiuminartunik pissarsisinnaanissaat, attuumassuteqanngitsunit siunnersorneqarsinnaanissaat naammagittaalliuteqarnerminnilu ikiorneqarsinnaanissaat qulakkeerniarlugit Naalakkersuisut isumaqatigiissutinik tigussaasunik sunik sulissuteqassappat? Tamatumunnga ilanngullugu meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut ilaquttaminnut, kalaallisut oqaatsinut kulturimullu attaveqaannarnissaat qanoq qulakkeerneqassava?**

Ataatsimiinnermi siuliani taaneqartumi aamma kaammattuutigivara meeqqat inuusuttullu kalaallit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartarneranni ilaqutariinnut kalaallinut inissinneqartarnissaat siunissami annertunerusumik anguniarneqartassasoq, taamaalillutik meeqqat inuusuttullu kalaallisut oqaatsinut kulturimullu attaveqaannarnissaminnut pitsaanerusunik periarfissaqaqqullugit.

6. **Suliat inatsisinik unioqqutitsisumik akuliuttoqarsimanermik imaluunniit pisinnaatitaaffinnik innarliisoqarsimanermik paasisaqarfiusut pillugit, eqqugaasut naapertuilluarfigineqarnissaat taarsiiffigineqarsinnaanissaallu Naalakkersuisut aamma qaqinniarpaat?**

Naalakkersuisut suliat inatsisinik unioqqutitsisumik akuliuttoqarsimanermik imaluunniit pisinnaatitaaffinnik innarliisoqarsimanermik paasisaqarfiusut pillugit eqqugaasut naapertuilluarfigineqarnissaat taarsiiffigineqarsinnaanissaallu isummerfiginikuunngilaat.

7. **Suliniuteqarnerup nanginneqarnissaanut pilersaarummik ataatsimoortumik piffissalersukkamillu Naalakkersuisut saqqummiussissappat, angusallu pillugit Inatsisartut ingerlaavartumik ilisimatittassallugit? Pilersaarummi oqartussaasut akisussaasut,**

anguniakkat tigussaasut kiisalu Danmarkimi innuttaasut kalaallit, ilaqutariit eqqugaasut kattuffiillu qanoq peqataatinneqarnissaat allanneqaqquneqarput.

Naalakkersuisut pingaartippaat meeqqat inuusuttullu Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut peroriartornerminni sapinngisamik pitsaanerpaamik atugassaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa. Kalaallit meeqqat inuusuttullu Danmarkimi angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut pillugit suliat Naalakkersuisut akisussaaffeqarfiinut ilaanngillat, danskillu akisussaaffeqarfiinut ilaallutik. Qulaani oqaatigineqareersutut ilisimasanik avitseqatigiinnissaq suleqatigiinnerullu nukittorsarneqarnissaa siunertaralugit VISO-mik ataatsimeeqateqarnissaq isumaqatigiissutiginiarsarissavara.
Ataatsimiinnerup pineqartup kingorna soorunami siunersioqatigiinnissamut oqaloqatigiinnissamullu piareersimavunga. Taamaattorli angerlarsimaffiup avataanut inissiinermut suliat ataasiakkaat danskit akisussaaffeqarfiinut ilaasut pillugit oqaloqatigiinnermut peqataanissaq siunertarinngilara. Danmarkimi angerlarsimaffiup avataanut inissiinermut suliat danskit oqartussaasuinit isumagineqarnissaat naleqquttutut nalilerneqarpoq. Taamatuttaaq Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffiup avataanut inissiinermut sulianik Danmarkimit sunnerneqaratik nangillutik isumaginninnissaat orniginartinneqarpoq.

Tamatuma saniatigut naalagaaffinni namminersortuni nunat inoqqaavi naggueqatigiiaallu pillugit ILO-mi isumaqatigiissut nr. 169, 28. juni 1989-imeersoq, eqqumaffigeqqussavara. Isumaqatigiissut naalagaaffiit peqataasut naalakkersuisuinut arlalinnik pisussaaffiliivoq, ilaatigut naggueqatigiiaat nunallu inoqqaavisa kinaassusaasa, oqaasiisa, inooriaasaasa aamma ileqquisa ataqqineqarnissaat illersorneqarnissaallu qulakkeerniarlugit. Isumaqatigiissummi aalajangersakkat malitseqartinneqanngippata, nammineq suliamik suliarinnitsitsinissaq siunertaralugu eqqartuussiveqarfimmi aqqutissat eqqortut atorneqarnissaat kaammattuutigisinnaavara.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Mariane Paviasen Jensen

Mariane Paviasen Jensen